

ÅRSPLAN FOR

SAGVÅG BARNEHAGE

Avdeling Nysæter

2023 - 2024

Visjon: ***Saman om den gode barndomen***

Innhald

<i>Forord</i>	3
<i>Visjon - Saman om den gode barndomen</i>	4
<i>Presentasjon av barnehagen</i>	4
<i>Lokale satsingar</i>	5
Barnehagen som ein lærande organisasjon	5
Årstema i barnehagen:.....	5
<i>KAP 1 Omsorg</i>	7
<i>KAP 2 Danning</i>	8
<i>KAP 3 Leik</i>	9
<i>KAP 4 Læring</i>	11
<i>KAP 5 Venskap og fellesskap</i>	12
<i>KAP 6 Kommunikasjon og språk</i>	12
<i>KAP 7 Barn sin medverknad</i>	13
<i>KAP 8 Samarbeid mellom heimen og barnehagen</i>	13
<i>KAP 9 Overgangar</i>	14
9.1 Når barnet begynner i barnehagen	14
9.2 Overgangar i barnehagen.....	14
9.3 Overgangen mellom barnehage og skule.....	14
<i>KAP 10 Barnehagen som pedagogisk verksemد</i>	15
10.1 Planlegging.....	15
10.2 Vurdering	15
10.3 Dokumentasjon.....	16
10.4 Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbodet for barn som treng ekstra støtte	16
<i>KAP 11 Arbeidsmåtane til barnehagen</i>	16
11.1 Progresjon.....	16
11.2 Digital praksis.....	17

Forord

Årsplanane til Stord kommune sine barnehagar vert skrivne ut frå krav i Rammeplan for barnehagar og kommunal satsing .

Styraren er gitt det daglege ansvaret i barnehagen. Dette gjeld det pedagogiske, personalmessige og administrative. Styrar skal sørge for at barnehagen sitt pedagogiske arbeid er i tråd med barnehagelova og rammeplan.

Pedagogisk leiar har ansvaret for å setje i verk og leie det pedagogiske arbeidet i tråd med godt fagleg skjønn.

Årsplanen er eit offentleg dokument og har følgjande funksjonar:

Arbeidsreiskap for barnehagen sitt personale for å styra

Utgangspunkt for føresette til å påverka innhaldet i barnehagen.

Grunnlag for kommunen sitt tilsyn med barnehagen.

Informasjon om barnehagen sitt pedagogiske arbeid til eigar, politikarar, kommune, barnehagen sine samarbeidspartar, med meir.

Barnehagen si årsplan har eit tidsperspektiv på 1 år og han følgjer barnehageåret.

Årsplanen vert utarbeida i samarbeid med barnehagen sitt personale, barn og føresette, og er grunnlag for samarbeid gjennom året.

Årsplanen skal innehalda informasjon om korleis barnehagen skal fremja barn si allsidige utvikling gjennom omsorg, danning, leik og læring i nært samarbeid og forståing med barna sin heim. Planen beskriv mål og satsingsområde og gjev informasjon om korleis dei vert følgt opp, dokumentert og vurdert.

STORD KOMMUNE
ved barnehageleiinga

Visjon - Saman om den gode barndomen

Barn som går i vår barnehage skal oppleva at dei tilsette anerkjenner og vernar om eigenverdien til barndomen. Me skal bidra til at barna får ein god barndom som er prega av trivsel og leik i eit inkluderande barnehagemiljø. Barna skal gjennom medverknad få påverke sin eigen kvardag.

Visjonen for oppvekst, utdanning og kultur i Stord er «Alle me(d)- heile vegen». Me skal leggja til rette for inkludering for alle barn – frå barnehage til vidaregående opplæring.

Presentasjon av barnehagen

Sagvåg barnehage avdeling Nysæter er ein liten kommunal barnehage sentralt plassert i Sagvåg/Litlabø området. Me har kort veg til både skog, vatn, fjell, sjø og Sagvåg sentrum. Me held til i Kyrkjevegen 21 i lyse lokalar i underetasjen til kyrkja. Me har Nysæter ungdomskule og Solid sitt idrettsanlegg som nærmeste naboar.

Me har 42 plasser fordelt på avdelingar: Småbarnsavdelinga Veslefrikk og ei storavdeling som er delt i to grupper; Kvitebjørn og Tyrihans. Småbarnsavdelinga Veslefrikk består av åtte barn, ein pedagogisk leiar og to fagarbeidrar. På stor avdeling er det 22 barn, to pedagogiske leiarar, ein barnehagelærar, ein fagarbeidar og ein lærling.

Me likar å seie at vår barnehage er liten og trygg. Alle vaksne og barn kjenner kvarandre. I vår barnehage skal alle barn få høve til leik og utvikling i eit trygt og inkluderande fellesskap. Kvart barn blir sett og høyrt, og får utfordringar tilpassa eigne behov og eiga utvikling.

Fysisk utforming:

Me har delt inn barna i tre grupper der kvar barnegruppe har eigne avdelingar med tilhøyrande grupperom. Barna har i løpet av dagen moglegheit til å leike på tvers av avdelingar, men òg rom for å trekke seg tilbake på eiga avdeling for leik og pedagogisk opplegg.

Uteområdet er delt inn i tre områder. Den varierte leikeplassen vår kan me dele i to med grind. Me har moglegheit til å skjerme leiken til dei aller minste slik at dei får leike, utforska og utvikle seg i rolege og trygge omgjevnader. I direkte tilknyting til leikeplassen kan barna nytte eit større inngjerda skogsområde som me kallar «Haugen» Barna får tilgang til skogen med trer og berg til å klatre i, og me kjem tett på det som rører seg i naturen.

Dei tilsette:

Me har både menn og kvinner i vår barnehagen, og me er oppteken av kompetanse og utvikling. Dei tilsette hos oss er barnehagelærarar og barn- og ungdomsarbeidrarar med høg kompetanse og lang erfaring. Me har fokus på kompetanseheving blant alle tilsette og nyttar UDIR sine kompetansepakkar i høve nasjonale og lokale satsingsområde.

Tradisjonar som me er ekstra stolt av:

Forut – solidaritetsprosjekt; barn hjelper barn
Karneval – kostymar og instrument laga av gjenbruksmaterialar
Fem-på-topp – fjellturar for dei som skal byrje på skulen
Miljø og berekraftig utvikling – barnehagen er miljøfyrtaårnsertifisert

Lokale satsingar

Trygt og godt psykososialt barnehagemiljø, med systematisk arbeid som sikrar førebygging, tidleg innsats og tiltak der det er naudsynt etter barnehagelova kapittel 8.

Arbeid mot vald og overgrep med fokus retta mot kvalitet og kompetanse.

ASK – Alternativ og supplerande kommunikasjon som ein del av det allmennpedagogiske tilbodet, ein arbeidsmåte som skal inkludera, for å skape eit trygt, godt, inkluderande og språkleg stimulerande barnehagemiljø.

Barnehagen som ein lærande organisasjon

Stord kommune er i gong med utvikling og tiltak i høve Kompetanseløftet. Målet er ei varig kompetanseheving på det spesialpedagogiske feltet slik at alle barn og unge opplever eit godt tilpassa og inkluderande tilbod i barnehage og skule.

I tillegg til Kompetanseløftet har Utdanningsdirektoratet etablert ordninga Regional kompetanseutvikling (Rekomp) og laga ulike kompetansepakkar til bruk i barnehage. Me har nettopp avslutta deltaking i Rekomp med fokus på tema; *Språkleg utvikling og inkludering ved hjelp av digitale verktøy*. Arbeidet vårt med digitale verktøy har blitt ein naturleg del av vår verktøykasse i arbeid med barna, og er tilgjengeleg for barna i leiken og til utforskning.

I høve kompetanseløftet vidarefører me arbeidet med språk og inkludering, og i år har me valt tema *Språkleg utvikling og inkludering ved hjelp av leikmiljøet inne*. Me vil nytte oss av Udir sin kompetansepakke «leik i barnehagen» og gjennom aksjonsforsking vil me observere og vurdere eigen praksis og setje i gong tiltak i høve tema.

Årstema i barnehagen:

Leikmiljøet i barnehagen:

Me har valt å ha fokus på tilrettelegging av det fysiske leikmiljøet inne. Gjennom å observere og analysere leiken skal dei vaksne i barnehagen støtte, delta og vere med i leiken på barna sine premissar. Dei tilsette skal organisere kvardagen på ein slik måte at det vert sett av god tid til leik. Barna skal få tilgang på ulike leikemateriale og at romma vert tilrettelagt best mogleg. Me skal vere med å bidra til at barna får felles leiketema og at me legg til rette for utvikling av leiketema som barna er oppteken av.

Språk og inkludering:

Dei vaksne skal vere med å støtte og rettleie barna i leiken. Dei skal bruke språket aktivt og vere gode språkmodellar. Språk er ein viktig føresetnad for å kunne skape relasjoner til både barn og vaksne. Ein kommuniserer gjennom det verbale språket og gjennom kroppsspråket. Me nyttar ASK (alternativ og supplerande kommunikasjon) som ei støtte til språket.

Barna skal oppleve fellesskap i eit inkluderande leikmiljø der me sikrar at alle får ta del i det sosiale i barnegruppa og vere med å medverke. For at barna skal oppleve at dei hører til må dei kjenne seg anerkjent, respektert, støtta og inkludert i leik og samspel med andre barn og vaksne.

Tema: Språkleg utvikling og inkludering ved hjelp av leikemiljøet inne

MÅL:	Kriteria:
Mål for barna: Utvikle språket Opplever å bli inkludert i leiken Barna skal få påverke leiken gjennom medverknad	Barna møter nye ord og omgrep i leiken Barna opplever venskapsrelasjonar til andre barn Barna vert lytta til og tatt på alvor når dei uttrykker verbalt, og/eller gjennom handling kva dei ønskjer i høve leikemiljøet inne i barnehagen
Mål for dei vaksne: Observere og utvikle innemiljøet slik at det stimulerer til leik Ta barna sitt initiativ på alvor slik at dei får høve til medverknad Ta initiativ til leik og aktivt bidra til at alle kjem inn i leiken	Leikemiljøet er tilpassa barna sine føresetnader og behov Det er utstyr og materiell som inspirerer barna til ulike typar leik Dei vaksne er tilgjengeleg og deltagande i leiken

KAP 1 Omsorg

«Omsorg er ein føresetnad for at barn skal vere trygge og trivast, og for at dei skal utvikle empati og nestekjærleik.» (Rammeplan for barnehagen, 2017)

For tilsette i Stord kommune sine barnehagar handlar omsorg om å møta kvart einskild barn med nærliek og samspel. I barnehagen skal barnet oppleve at det er verdifullt og at personalet bryr seg om det. Å gi barnet moglegheit til å ta i mot og å gi omsorg er eit av grunnlaga for utvikling av sosial kompetanse. Det er og eit viktig bidrag i eit livslangt læringsperspektiv.

MÅL Ønska resultat	TILTAK Konkret tiltak for å nå målet	KJENNETEIKN Kva er til stades når
Barn som trivst, er trygge og opplever tilhøyrslse i barnehagen	Me møter barna med varme, er tydelege og grensesettande Me justerer seg etter barnet og tek barnet sitt perspektiv Me viser interesse for det barnet gjer Me rosar og anerkjenner det barnet meistrar Me observerer og verdset barna sine omsorgshandlingar	Barna viser omsorg for kvarandre Barna veit korleis dei skal utvikla venskap Barna har venner i barnehagen Barna gler seg til å koma i barnehagen

Progresjon:

ALDER	MÅL	TILTAK	KRITERIUM
Småbarn	Barn skal oppleva tryggleik, tilhøyrslse og trivsel i barnehagen Barn skal få dekke sine behov for fysisk omsorg, inkludert behov for ro og kvile Barn skal bli møtt av vaksne som er lydhørt for deira uttrykk, og som møter deira behov for omsorg med sensitivitet Barn skal bli møtt med openheit, varme og interesse	Plan for (foreldreakтив) tilvenning i barnehagen Kontaktperson ved oppstart og gjennom første tida i barnehagen Varme og anerkjennande vaksne som er til stades for barna Vaksne som aktivt nyttar språk for å sette ord på barna sine erfaringar og med det gje barnet støtte til å utvikle forståing for eigne og andre sine følelsar og erfaringar Det leggast til rette for at barn kan kvile og trekke seg tilbake ved behov	Barna opplever å bli gitt tid til å tryggast Barn som syner tryggleik til dei vaksne i barnehagen ved at dei søker trøyst, rettleiing og kommunikasjon blant anna i møte med nye opplevingar Barn som syner trivsel og tryggleik gjennom å utforske leike- og læringsmiljøet i samhandling med andre barn og vaksne

Storbarn	Barna skal bli oppmuntra til å vise omsorg for andre og til sjølv å kunnen ta imot omsorg Barna skal utvikle tillit til seg sjølv og andre	Vaksne som støttar og vegleiar barnet i barnet sine ulike uttrykk av og oppleving av førelsar Varme, tydelege og grensesettande vaksne som saman med barna anerkjenner førelsar og justerer handlingar ved behov Vaksne som rollemodellar for inkludering	Barna syner evne til å trøyste og hjelpe andre barn, og vaksne, i ulike situasjoner Barn som utviklar evna til å justere sine handlingar i samband med førelsar Barn som inkluderer andre i leik Alle barn opplever vennskap i barnehagen
----------	---	---	--

KAP 2 Danning

«Barnehagen skal oppmuntre barna til å vere prøvande til og nysgjerrige på omverda og bidra til å leggje grunnlaget for modig, sjølvstendig og ansvarleg deltaking i demokratiske fellesskap.»

Danning er normer, verdiar og haldningar me har og handlingar me gjer. Danning er ein kontinuerleg prosess som går føre seg i samspel mellom menneske. Barnehagen skal fremje samhald og solidaritet samstundes som individuelle uttrykk og haldningar skal verdsetjast og følgjast opp.

MÅL	TILTAK	KRITERIUM
Barn som utviklar seg til sjølvstendige og ansvarlege deltakarar i eit demokratisk fellesskap	Me skal legge til rette for at barna får meiningsfylte opplevingar Me støttar barna si identitetsutvikling og positiv sjølvforståing Me fremjar mangfold og ulikskapar	Barna deltek aktivt i aktivitetar og opplegg fremjar eigne meininger og interesser Barna viser evne til kritisk tenking Barna viser forståing for felles verdiar og normer

Progresjon:

ALDER	MÅL	TILTAK	KRITERIUM
Småbarn	Barna skal oppleva tilhørsle til samfunnet, naturen og kulturen Barna skal oppleva livsmeistring Barna skal kunna setje grenser for seg sjølv, og samstundes ta omsyn til menneska rundt seg	Vaksne som er varme og grensesetjande i møte med barna Vaksne som fremjar mangfold og ulikskapar Vaksne som støtte barna si identitetsutvikling og positive sjølvforståing Vaksne som legg til rette for at barna får trena på sosial kompetanse i relasjon med andre	Eit autoritativt barnehageklima, der barna møter varme og grensesetjande vaksne Barn som utviklar ei sunn og god sjølvregulering Barn som gjennom meiningsfulle opplevingar brukar heile seg i utforskinga av nye ting, i leiken og læringa Barn som tileignar seg sosial kompetanse i relasjon med andre

	Barna skal få ei større forståing for seg sjølv og verda rundt dei	Vaksne som utfordrar barna sin tenking og invitera dei inn i etiske samtalar FORUT, barn hjelper barn	
Storbarn	Barna skal oppleva tilhørsle til samfunnet, naturen og kulturen Barna skal oppleva livsmeistring Barna skal kunna setje grenser for seg sjølv, og samstundes ta omsyn til menneska rundt seg Barna skal få ei større forståing for seg sjølv og verda rundt dei	Vaksne som er varme og grensesetjande i møte med barna Vaksne som fremjar mangfald og ulikskapar Vaksne som støtte barna si identitetsutvikling og positive sjølvforståing Vaksne som legg til rette for at barna får trena på sosial kompetanse i relasjon med andre Vaksne som utfordrar barna sin tenking og invitera dei inn i etiske samtalar	Eit autoritativt barnehageklima, der barna møter varme og grensesetjande vaksne Barn som utviklar ei sunn og god sjølvregulering Barn som gjennom meiningsfulle opplevingar brukar heile seg i utforskinga av nye ting, i leiken og læringa Barn som tileigner seg sosial kompetanse i relasjon med andre

KAP 3 Leik

«Leiken skal ha ein sentral plass i barnehagen, og eigenverdien til leiken skal anerkjennast.»

Barnehagen skal gje barn høve til leik, livsutfaldning og meiningsfylte opplevingar og aktivitetar. Leiken skal ha ein framtredande plass i barnehagen og er ei grunnleggjande læringsform som barn uttrykkjer seg gjennom. Leik er både spontan og tilrettelagt. Leik legg grunnlag for sosiale ferdigheitar, venskap, språkutvikling og læring. Gjennom leik vert barn kjend med seg sjølv og oppdagar verda.

MÅL	TILTAK	KRITERIUM
Barn som opplever glede, humor, spenning og engasjement gjennom leik, åleine og saman med andre	Me organiserer rom, tid og leikemateriale i tråd med barna sine interesser og behov Me er varme, tydelege og grensesettande, og deltek i barna sin leik Me tek initiativ til leik og bidreg aktivt til eit inkluderande leikemiljø	Barna har leikekompetanse og deltek i leik med andre Barna viser humor, glede og engasjement når dei er i leik med andre Barna inkluderer andre i leiken Barna er delt i mindre grupper

Progresjon:

ALDER	MÅL	TILTAK	KRITERIUM
Småbarn	<p>Barna skal utvikle god sosial kompetanse gjennom leik og samspele med andre barn</p> <p>Barna skal oppleve glede og humor gjennom leik</p> <p>Barna skal ha mogleik til å utvikle vennskap gjennom leik</p>	<p>Personalelet gir barna god tid til å leike</p> <p>Personalelet er merksam, inspirerende og aktivt deltagande i barna sin leik</p> <p>Personalelet tilpassar leiken og leikemateriale til barna sin alder og modning</p> <p>Deler barna i mindre leikegrupper</p>	<p>Personale som er aktivt tilstades i leiken med barna</p> <p>Personalelet observerer, støtter og rettleiar barna i leiken</p> <p>Personale som aktivt bidreg til at alle barn kjem inn i leiken</p> <p>Personale som stoppar alle former for mobbing og krenkingar</p>
Storbarn	<p>Alle barn skal ha nokon å leike med</p> <p>Barna skal få utvikle leikekompetansen sin</p> <p>Barna skal få erfaring med å forholde seg til reglar og leikekameratar</p> <p>Barna skal i leik og samvær med andre barn utvikle eit godt sosialt samspele</p>	<p>Personalelet fremjar eit inkluderande miljø der alle barn kan delta og erfare glede i leiken</p> <p>Organisere rom, tid og leikemateriale for å inspirere til ulike typar leik</p> <p>Personalelet gjev barna felles erfaringar og opplevingar som stimulerer til leik</p> <p>Deler barna i mindre leikegrupper</p>	<p>Alle barn er aktivt med i leiken</p> <p>Barna viser glede og engasjement i leiken</p> <p>Deltakande vaksne som gjev impulsar til leiken</p> <p>Personale som aktivt bidreg til at alle barn kjem inn i leiken</p> <p>Personalelet som stoppar alle former for mobbing og krenkingar</p>

KAP 4 Læring

«Nysgjerrigkeit, kreativitet, og vitelyst skal anerkjennast, stimulerast og leggjast til grunn for læringsprosessane. Barna skal få undersøkje, oppdage, og forstå samanhengar, utvideperspektiv og få ny innsikt.»

Barn lærer gjennom alt dei opplever og erfarer. Og eit godt samspel mellom barn og vaksne og barn/barn er sjølve fundamentet for læring. I barnehagen skal barna oppleve eit stimulerande miljø som støttar opp om lysta til å leike, utforske, lære og meistre.

MÅL	TILTAK	KRITERIUM
Barn med leike- og lærelyst	Me legg til rette for at barna får bidra i eiga og andre si læring	Barna utforskar og brukar lærings- og leikemiljøet
Barn som har positiv sjølvkjensle og tru på eiga meistring	Me anerkjenner barna sine initiativ, kreativitet og evner i formelle og uformelle læringssituasjonar Me har eit fysisk lærings- og leikemiljø som inviterer til utforsking, læring og meistring	Barna er kreative og tek initiativ i leik og eige læring Barna reflekterer og syner interesse for tema

Progresjon:

ALDER	MÅL	TILTAK	KRITERIUM
Småbarn	Barna skal møte eit mangfold av aktivitetar som stimulera til gode felles opplevingar som igjen gir kompetanse innan samspel og leik	Vaksne skal leggje til rette for ein meiningsfull kvardag Vaksne skal leggje til rette for at barna får møta utfordringar tilpassa alder, modning og interesser Vaksne skal legga til rette for at barna får utvikla god sosial kompetanse	Barn som er trygge i leik og samspelsituasjonar Barn som syner interesse for leik og aktivitetar på gruppa Barn som utviklar god sosial kompetanse
Storbarn	Barna skal få utfordringar med utgangs-punkt i deira interesser, kunnskap og dugleikar Barna skal læra å bli sjølvstendige ut ifrå eigne føresetnadalar og moglegheiter	Vaksne skal leggje til rette for at barna kan få bruke heile seg i læringsprosessen Vaksne skal legge til rette for prosjektarbeid som tek utgangspunkt i barna sine interesser	Barn som utforskar og bruker lærings- og leikemiljøet Barn som tek initiativ i leik og eiga læring Barn som reflekterer og syner interesse for tema

KAP 5 Venskap og fellesskap

«Sosial kompetanse er ein føresetnad for å fungera godt saman med andre og omfattar ferdigheiter, kunnskapar og haldningar som blir utvikla gjennom sosialt samspele.»

I barnehagen skal alle barn kunne erfara å vera viktige for fellesskapet, og vera i positivt samspele med andre barn og vaksne. Barnehagen skal aktivt legga til rette for venskap.

MÅL	TILTAK	KRITERIUM
Barn som opplever at dei er ein viktig del av fellesskapet	Autoritativt klima Me støttar barna sine initiativ til samspele og deltaking i fellesskapet	Barna har evne til å oppretta og halda på venskap Barna deltek i det sosiale fellesskapet
Eit barnehagemiljø fritt for krenking og mobbing	Me legg til rette for arenaer der barna opplever samhandling og deltaking i fellesskapet	Barna syner empati for kvarandre Barn som hjelper kvarandre

KAP 6 Kommunikasjon og språk

«Barnehagen skal vera bevisst på at kommunikasjon og språk påverkar og blir påverka av alle sider ved barnet si utvikling.»

Kommunikasjon og språk påverkar og blir påverka av alle sider ved barn si utvikling. Gjennom dialog og samspele skal barna støttast i å kommunisera, medverka, lytta, forstå og skapa mening.

MÅL	TILTAK	KRITERIUM
Barn som kommuniserer og lyttar til kvarande	Me nyttar dialog i samspele med barna Me gjev barna positive og varierte erfaringar med bruk av språk Me legg til rette for aktivitetar som fremjar kommunikasjon og heilskapleg språkutvikling Me brukar observasjon for å fange opp barn som har ulike former for kommunikasjons-vanskar Me nyttar TRAS-skjema for å kartlegge barna si språkutvikling frå dei er 2 år	Barna nyttar språket for å uttrykkje meningar, tankar og følelsar Barna har eit vokabular som er i tråd med den kognitive utviklinga deira

KAP 7 Barn sin medverknad

«Barnehagen skal sikre barna sin rett til medverknad ved å leggje til rette for og oppmuntre til at barna kan få gi uttrykk for kva dei synest om den daglege verksemda i barnehagen.»

Barn har rett til å få uttrykkje seg, og få delta i planlegging av det daglege livet i barnehagen. FN sin barnekonvensjon vektlegg at barn har rett til å seia meining si i alt som vedgår dei. Korleis og kor mykje medverknad vil vera avhengig av barnet sin alder og modning.

MÅL	TILTAK	KRITERIUM
Barn som vert møtt med respekt og vert anerkjent for synspunkt og kjensler	Varme og tydelege vaksne Me ser, hører og tek barn sine innspel og uttrykk på alvor Barnesamtale med 4-5 åringane Me legg til rette for at barna kan medverke, ut frå alder og modning	Barna si medverknad syner att i planar, dokumentasjon og vurdering Barna deltek i planlegging, dokumentasjon og vurdering av innhaldet i barnehagekvardagen i tråd med modning

KAP 8 Samarbeid mellom heimen og barnehagen

«Barnehagen skal i samarbeid og forståing med heimen vareta barnas behov for omsorg og leik og fremje læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling.»

Slik gjer me:

- Leggja grunnlag for respekt, lojalitet og toleranse.
- Ha ein god og tydeleg dialog med føresette om det som er viktig for barnet.
- Ha tid til den daglege kontakten ved bringe og hentesituasjonen slik at den vert eit viktig bindeledd mellom barn, foreldre og personalet.
- Vera nettverksskapande ved å arrangera foreldresamkommer gjennom året
- Vera tydelege i høve våre forventningar til foreldresamarbeid.
- Foreldremøte to gonger i året.
- Foreldresamtaler to gonger i året
- BTI- Betre tverrfagleg innsats: Stord kommune har fokus på medverknad og samarbeid med føresette i arbeidet med barn og unge. Betre Tverrfagleg Innsats, ein tverrfagleg samhandlingsmodell, sikrar openheit, oppfølging, løysing og dokumentasjon rundt dette arbeidet.

For og sikra samarbeidet med heimen skal barnehagen ha eit foreldreråd og eit samarbeidsutval.

KAP 9 Overgangar

Gjennom barna sitt opphold i barnehagen vil dei møte på ulike overgangar. Barnehagen har ansvar for å legge til rette for og ha planar for desse.

9.1 Når barnet begynner i barnehagen

«Barnehagen skal i samarbeid med foreldra leggje til rette for at barnet kan få ein trygg og god start i barnehagen. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tida, slik at barnet kan oppleve tilhøyrsle og føle at det er trygt å leike, utforske og lære.»

Slik gjer me det:

- Foreldremøte for nye yngste barna om våren før dei byrjar.
- Barnehagen sender ut informasjon til foreldre, og inviterer barn og foreldre inn til besøksdag i barnehagen før barnet byrjar.
- Pedagog som skal ha ansvar for barnet tek kontakt med foreldre og avtaler oppstartstidspunkt for barnet i barnehagen.
- Dei første dagane barnet er i barnehagen er det tett dialog mellom pedagogen og foreldre om kor lange dagar og kor mange dagar foreldra skal vera med barnet i barnehagen.
- Personalet skal alltid lytta til foreldre når det gjeld barnet deira. Foreldra er ekspertane på sitt eige barn.
- Forelder som treng rettleiing i høve tilvenning i barnehagen, får dette av pedagogen som har ansvaret for barnet deira.
- Tilbod om startsamtale ein av dei første dagane i barnehagen

9.2 Overgangar i barnehagen

«Personalalet skal sørge for at barnet og foreldra får tid og rom til å bli kjende med andre barn og anna personale når eit barn byter barnegruppe.»

Slik gjer me det:

- Våren før barna skal over i ny gruppe vert dette teke opp og samtala om i barnegruppa.
- Dersom eit barn av ymse grunnar byter gruppe i løpet av året, vert dette gjort i tett dialog med foreldre. Det føl ein trygg og kjent vaksne med barnet i overgangen til barnet er trygg i den nye gruppa.
- Når barna byter grupper får dei besøke og vere på den komande gruppa i god tid før byte.

9.3 Overgangen mellom barnehage og skule

«Barnehagen skal i samarbeid med foreldra og skulen leggje til rette for at barnet kan få ein trygg og god overgang frå barnehage til skule, og eventuelt til skulefritidsordninga.»

Stord kommune har eigen overgangsplan for overgang mellom barnehage og skule. Denne legg blant anna føringar for den kontakt som skal vere mellom dei ulike arena i forkant av overgang, med delegering av ansvar. Samarbeid med foreldre er og forankra i planen. Utover overgangsplanen jobbar den enkelte barnehage med kontinuerleg førebuing.

Slik gjer me det:

- I samråd med barnet og føresette leverer barnehagen ei mappe til skulen med informasjon om kva barnet sjølv meiner at skulen og SFO skal få vite.
- Pedagogisk leiari i dialog med føresette informerer korleis barnet fungerer sosialt, barnet si språklege og motoriske utvikling, og andre ting som skulen bør vite som er til det beste for barnet.
- Føresette skriv under på samtykke før mappa vert levert til skulen.
- I mai/juni er det "bli kjent dagar" saman med føresette på skulen.
- Førskulebarna blir kjent med omgrepene «skule» ved å låna Nysæter ungdomskule sin gymsal
- Me har eit mål om å besøka dei lokale skulane i løpet av året.

KAP 10 Barnehagen som pedagogisk verksemد

Barnehagen er ein lærande organisasjon der pedagogisk leiing dannar grunnlag for den kvalitet som skal vere til stades i vårt virke. Gjennom systematisk planlegging, dokumentering og vurdering skal det oppretthaldast ei aktiv og reflektert personalgruppe som er i stadig utvikling og der alle jamleg deltek aktivt i faglege refleksjonar på ulike arena.

10.1 Planlegging

«*Planlegging gir personalet grunnlag for å tenkje og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Planlegginga skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppa.*»

Slik gjer me:

- Kontinuerleg planleggingstid for pedagogiske leiilarar
- Årsplan som overordna for innhald og fokus
- Veke-/ månads- og prosjektplanar
- Planar for oppfølging av enkeltbarn
- Jamleg møtearena for forankring av plan og sikring av barnehagen som ein lærande organisasjon

10.2 Vurdering

«*Hovudformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får eit tilbod som er i tråd med barnehagelova og rammeplanen. Vurderingsarbeidet skal byggje på refleksjonar som heile personalgruppa er involvert i. Felles refleksjonar over det pedagogiske arbeidet kan gi personalet eit utgangspunkt for vidare planlegging og gjennomføring.*»

Barnehagen vurderer regelmessig det pedagogiske arbeidet.

Slik gjer me:

- Månads- og halvtårvurderingar som bygger på mål, tiltak og kriteria som ligg til grunn i årsplan og andre aktuelle planar. Me nyttar aksjonsforskning som metode.
- Tilrettelegging av møtearena som sikrar at alle tilsette får ta del i barnehagen som ein lærande organisasjon
- Vurdering er med og legg retning for kva fokus som må vere til stades i kompetanseheving
- Kollegarettleiing og refleksjon
- Jamleg vurdering av barnehagen sine arbeidsmåtar

10.3 Dokumentasjon

«Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagen sitt arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske verksemda.»

Slik gjer me:

- Praksisforteljing
- Systematisk observasjon
- Foto
- Teikning

10.4 Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbodet for barn som treng ekstra støtte

«Barnehagen skal sørge for at barn som treng ekstra støtte, tidleg får den sosiale, pedagogiske og/eller fysiske tilrettelegginga som er nødvendig for å gi barnet eit inkluderande og likeverdig tilbod.»

Slik gjer me:

- Foreldresamarbeid
- BTI – Betre tverrfagleg innsats
- Tilpassa grupper
- Tilpassa planar

KAP 11 Arbeidsmåtane til barnehagen

«Arbeidsmåtane skal vareta barna sitt behov for omsorg og leik, fremje læring og danning og gi barn høve til å medverke. Personælet skal ta i bruk varierte arbeidsmåtar, og arbeidsmåtane skal tilpassast til enkeltbarn, barnegruppa og lokalmiljøet.»

Slik gjer me:

- Leik
- Prosjektarbeid
- Deling i mindre grupper
- Aktiv bruk av barnehagen sitt nærmiljø
- Tek utgangspunkt i barna sine initiativ
- Tilrettelagte aktivitetar
- Spontane aktivitetar

11.1 Progresjon

«Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehageinnhaldet, og barnehagen skal leggje til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte høve til leik, aktivitetar og læring.»

Slik gjer me:

- Barnehagen har eigne progresjonsplanar
- Planar tek omsyn til barna sine erfaringar, interesser, kunnskapar og ferdigheter
- Gjev barna meistringsopplevelingar, samstundes med noko å strekkje seg etter

11.2 Digital praksis

«Den digitale praksisen til barnehagen skal bidra til leik, kreativitet og læring. Bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal støtte opp om barna sine læreprosessar og bidra til å oppfylle rammeplanen sine føringar for eit rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn.»

Slik gjer me:

- Gjev barna høve til å bruke og utforske ulike digitale verktøy
- Gjev barna kjennskap til ulike måtar å nytte digitale verktøy på
- Bruka av internett for undersøking, undring og ny kunnskap i lag med barna
- Bruka av digitale verktøy for dokumentasjon av prosess og produkt
- Samtale og refleksjon i lag med dei eldste barn om kva det betyr å ta bilet av andre

Sagvåg barnehage avd. Nysæter

telefon: 53403394/48110524

Sagvag.litlabo.barnehage@stord.kommune.no

irene.nilsen.vinje@stord.kommune.no